

Број: 49/26
Нови Сад, 25. 02. 2026.

На основу чл. 65 став 7 Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 – др. закон, 67/2019, 6/2020 – др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 – др. закон, 76/2023 и 19/2025) и члана 85 Статута, Наставно-научно веће Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, на седници одржаној дана 25. 02. 2026. године, усвојило је

**КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ И ПРАВИЛА ПОНАШАЊА
НА
ФАКУЛТЕТУ ЗА ПРАВНЕ И ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ ДР ЛАЗАР
ВРКАТИЋ**

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Кодекс професионалне етике и правила понашања на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (даље у тексту: Кодекс) доноси се у циљу очувања достојанства професије, унапређивања моралних вредности, заштите знања и подизања свести о одговорности свих чланова академске заједнице.

Члан 2

Овим кодексом утврђују се етичка начела објављивања уметничких и научних резултата, односа према интелектуалној својини, односа између наставника и сарадника, ненаставног особља и студената, деловања на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (даље у тексту: Факултет) и професионалног и јавног деловања наставника, сарадника и студената у правном промету, као и односу према јавности и средствима јавног информисања.

Члан 3

Кодекс се примењује независно од врсте и трајања уговора на основу кога се остварују права и обавезе на Факултету.

Члан 4

Органи Факултета дужни су да се, у оквиру својих надлежности, старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда на Факултету, у складу са Кодексом и да обезбеде услове неопходне за упознавање чланова академске заједнице са свим прописима који се тичу њихових права и обавеза.

Члан 5

Поступци прописани Кодексом не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законима и општим актима Факултета и Универзитета.

Члан 6

Уколико у Кодексу не постоји одредба која се директно може применити на одређени појединачни случај, Кодекс ће бити примењен у складу са смислом његових начела.

Уколико поједина питања нису регулисана овим кодексом, примениће се Кодекс професионалне етике Универзитета Унион.

Сви изрази коришћени у Кодексу који се односе на физичка лица, а дати су у мушком роду, тумаче се на начин да обухватају и особе женског пола.

II. НАЧЕЛА

а) Независност, самосталност и академска слобода

Слобода мишљења и говора представљају фудаменталне академске вредности које су дужни да штите сви чланови академске заједнице. Чланови академске заједнице су слободни и одговорни да у свом раду траже и бране истину, подстичу слободан и одговоран прилаз учењу и исказивању стеченог знања.

Факултет подржава независност чланова академске заједнице тако што обезбеђује мирно уживање њихових права, спречава притиске на њих и њихово узнемиравање, подстиче слободу говора, академски дијалог, и слободно и одговорно трагање за истином и обезбеђује одговарајуће услове за несметан академски рад.

Наставницима и сарадницима се омогућује да, уз поштовање стандарда стручности и одговорности, као и у границама свог статуса, независно и самостално доносе одлуке о свом научном и наставном раду.

Забрањена је свака врста узнемиравања и притисака међу члановима академске заједнице, а нарочито она која се темељи на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Чланови академске заједнице имају право на аргументоване критике рада Факултета.

Чланови академске заједнице дужни су да се брину о интересима Факултета у духу развоја академских слобода, толеранције и одговорног трагања за оптималним решењима.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права човека, права и достојанства других наставника, студената и других грађана.

Тренутни интереси, било материјални или морални, не смеју угрожавати нити компромитовати слободу стварања, истраживачки или стваралачки дух.

б) Академска честитост

Академска честитост на Факултету заснива се на самосталности у академском, односно уметничком и научном раду, спровођењу оригиналних истраживања и представљању властитих резултата и на строгом поштовању ауторских права других.

Забрањено је плагирање, односно представљање туђег стваралаштва као свог.

в) Поштовање

Поштовање људског достојанства дужност је свих на Факултету. Забрањен је сваки вид омаловажавања, вређања и злостављања.

На Факултету су сви дужни да негују односе сарадње који су засновани на међусобном уважавању, поштовању и разумевању, водећи рачуна о интересима академске заједнице као целине.

Академски дијалог, усмени или писани, начин је на који се износи сопствено мишљење и критика туђег мишљења, односно поступака. Академски дијалог подразумева пристојно, јасно и аргументовано изражавање мишљења, као и учтиву невербалну комуникацију.

Оговарање, вређање, подсмех, омаловажавање, дискредитовање тврдњи кроз нападање карактера, личност или поступке особе која аргумент износи супротни су академском дијалогу.

Уколико има сазнања о поверљивим подацима и подацима који се односе на заштиту података о личности, члан академске заједнице дужан је да штити приватност лица на које се ти подаци односе.

г) Забрана дискриминације

Забрањен је сваки облик дискриминације на Факултету.

Дискриминација означава свако неоправдано прављење разлике или неравноправно поступање, на отворен или прикривен начин, по било ком основу, а нарочито по основу рада, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, имовног стања, културе, језика, старости и психичког и физичког инвалидитета.

Стручност, оспособљеност и професионалне заслуге, као и резултати у обављању одређене делатности или задатака, једини су релевантни критеријуми вредновања и напредовања чланова академске заједнице.

д) Непристрасност и одговорност

Чланови академске заједнице, односно Факултета дужни су да своје професионалне обавезе и академске дужности обављају у складу са Законом и непристрасно.

Забрањено је коришћење свог положаја за стицање било какве користи или погодности за себе или повезано лице, као и деловање против мисије Факултета и против интереса високог образовања у целини.

Забрањено је кршење објективности и непристрасности, фаворизовање појединаца, нарочито у узајамном хијерархијском односу, као и на личном и субјективном односу засновано оцењивање туђег рада, напредовање, награђивање или кажњавање.

На Факултету је забрањено тражење поклона или услуга. Забрањено је, такође, и примање поклона уколико постоји оправдана претпоставка да ће тиме бити извршен утицај на објективност или испуњавање професионалних обавеза чланова академске заједнице.

Неодговорно понашање у контексту овог кодекса је: несавесно управљање пословима, ресурсима и имовином Факултета и онемогућавање или отежавање њиховог коришћења од стране других чланова; употреба просторија Факултета у политичке, верске сврхе; употреба просторија Факултета за комерцијалне или некомерцијалне потребе како би се створио утисак да иза тих потреба стоји Факултет.

Водећи рачуна о општем добру, чланови академске заједнице дужни су да чувају интегритет система високог образовања и Факултета.

Чланови академске заједнице дужни су да у свом професионалном, али и приватном животу чувају сопствени углед и углед заједнице Факултета.

Чланови комисија у поступцима одбране завршног, мастер рада, писању извештаја за изборе у звања и других извештаја одговарају за пропусте који се њима могу приписати у кривицу.

Чланови академске заједнице дужни су да раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, у складу са својим најбољим знањем.

III. ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 7

Чланови академске заједнице, нарочито наставници, сарадници и ненаставно особље, дужни су да чувају податке који представљају пословну тајну, независно од извора и начина сазнања.

Пословном тајном сматрају се исправе и подаци:

- које надлежни орган прогласи пословном тајном;
- које надлежни орган, као поверљиве, саопшти ФЛВ-у;
- који се односе на послове Факултета, ако су одређени као војна тајна;
- који садрже понуде за јавни конкурс или јавно надметање, до објављивања
- резултата конкурса или јавног надметања;
- друге исправе и подаци чије би саопштавање неовлашћеном лицу, због њихове природе и значаја, било противно интересу Факултета.

Члан 8

Пословну тајну декан, односно лице које он овласти, може саопштити овлашћеном лицу. Исправе које представљају пословну тајну и које су означене као такве евидентирају се и чувају од стране запосленог на Факултету који одговара за њихово чување.

Дужност чувања пословне тајне траје и по престанку радног односа.

Повреда чувања пословне тајне представља повреду радне дужности.

Члан 9

Не сматра се повредом чувања пословне тајне саопштавање података, односно давање на увид исправа које представљају пословну тајну ако се:

- пословна тајна саопштава лицима, органима и организацијама којима се мора или може саопштити на основу прописа или овлашћења која произилазе из функција које они врше, односно положаја на коме се налазе;
- члановима Савета, на седницама Савета, уколико је такво саопштавање неопходно ради обављања функција Савета, с тим да се присутни обавезно упозоравају да се те исправе и подаци сматрају пословном тајном;
- саопштавају надлежном органу при пријављивању кривичних дела, привредног преступа или прекршаја;
- саопштавају надзорном органу.

IV. НАСТАВА

Члан 10

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године основних академских студија које организује, упозна студенте са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања, као и правилима понашања у установи.

Члан 11

Наставници су дужни да:

- 1) обезбеде редовност одржавања наставе, као и репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- 2) теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- 3) понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- 4) вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- 5) савесно провере сваки написан рад студента и обрате пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања дефинисаних овим кодексом;
- 6) обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања;
- 7) поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;

- 8) подстичу озбиљан и одговоран приступ студирању;
- 9) чувају углед професије и високошколске установе и раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, према свом најбољем знању и др.

Под наставницима у овом кодексу се подразумевају сви који на било који начин учествују у наставном процесу, запослени на Факултету или ангажовани по уговору.

Члан 12

Студенти су дужни да:

- 1) се са поштовањем туђе личности и достојанства опходе према осталим студентима, наставницима и ненаставном особљу на Факултету;
- 2) испуне предиспитне обавезе и обавезе које се односе на наставни садржај предмета;
- 3) уважавају наставу и не употребљавају мобилне телефоне и друге електронске апарате током трајања наставе, изузев ако њихова употреба није предвиђена у наставне сврхе;
- 4) поштују општа акта Факултета и Универзитета;
- 5) просторије и материјалне ствари Факултета чувају као своје;
- 6) поштују Факултет и придржавају се општеприхваћених мерила пристојности у облачењу и понашању
- 7) и др.

Неприхватљива пракса у настави

Члан 13

Наставницима није дозвољено да користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита.

Није дозвољено испуњавати неоправдане захтеве студената за полагање испита ван предвиђених рокова или ван просторија Факултета, као ни давати оцене супротно утврђеним мерилима за оцењивање.

Наставницима није дозвољено да приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима доносе материјалну и другу корист.

Није дозвољено коришћење наставе или професионалног односа зарад личних, верских, политичких или идеолошких интереса.

Наставом се не сме пружати подршка предрасудама; сузбијање предрасуда помоћу аргументоване расправе треба да буде циљ.

Истраживање и објављивање

Члан 14

Чланови академске заједнице гарантују изворност радова које објављују; студенти гарантују изворност својих семинарских, стручних, завршних и мастер радова. Обавеза свих је тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили.

У научноистраживачком и стручном раду, као ни у семинарском, завршном или мастер раду није дозвољено:

- а) плагирање,
- б) лажно ауторство,
- в) измишљање и кривотворење резултата,
- г) аутоплагирање.

Одговорност за кршење ових забрана сnose и припадници академске заједнице у случају несавесног и неодговорног приказивања, односно занемаривања чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду (у извештајима за избор у звање наставника и сарадника или у рефератима за оцену докторске дисертације и сл.). Посебну одговорност има ментор који води студента код израде завршног или мастер рада.

14а. Плагирање

Плагирање је представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, а нарочито:

- дословно преузимање, као и копирање из електронских, штампаних или рукописних избора текста другог аутора или трећих лица – са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целиности – без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;
- преузимање садржаја генерисаних вештачком интелигенцијом и представљање и присвајање као својих оригиналних мисли и реченица у писаном тексту;
- непрецизно цитирање које не следи правила цитирања прихваћена у датој научној, односно стручној области и др.

14б. Лажно ауторство

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у изради рада. Чланови академске заједнице дужни су да као ауторе наводе све и само оне учеснике у процесу настајања научног, односно стручног рада који су интелектуално допринели раду.

14в. Измишљање и кривотворење резултата

Измишљање и кривотворење резултата је деловање којим се манипулише предметом, опремом или процесом истраживања са циљем да резултати научног истраживања буду намерно подешени или тенденциозно протумачени. Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду.

14г. Аутоплагирање

Аутоплагирање је поновно објављивање, у деловима и целисти, свог раније објављеног или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног, а да није изричито наведено да је у питању већ објављен или за другу сврху искоришћен рад.

Ментор на завршном, мастер раду или докторској дисертацији може бити наведен као коаутор рада само уз значајан допринос анализи и истраживању приликом састављања рада, као и уз јасан договор студента и ментора за такав приступ.

Неосновано пријављивање за плагијат, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање, нетачност препорука или корупцију представља понашање којим се крши Кодекс.

Етичност истраживања

Члан 15

Приликом спровођења истраживања потребно је прибавити сагласност испитаника за учешће, обезбедити потребну анонимност испитаника и заштитити поверљиве податке.

Истраживач не сме бити у сукобу интереса поводом истраживања које спроводи.

Није дозвољено истраживање које може да проузрокује физичко, психичко или правно угрожавање учесника истраживања, стварање недопустивог ризика од угрожавања, као ни подржавање, подстицање или прикривање таквог истраживања које спроводе други чланови академске заједнице.

У уметничким и научним истраживањима у којима учествују људи, мора се поштовати принцип добровољности њиховог учешћа. Ако у истраживањима учествују деца и

малолетници, мора бити обезбеђено поштовање њихових права у складу са правима и етичким стандардима, а писмени или усмени пристанак за учешће у истраживању морају дати родитељи или старатељи.

Психолошко тестирање и израда налаза представљају поверљиве и високо осетљиве информације које садрже личне податке и захтевају најстроже критеријуме поверљивости.

Добијени подаци не смеју се користити ни у какве друге сврхе осим како је наведено студијом случаја или предметом и циљем истраживања.

Чланови академске заједнице, и наставници и студенти, нарочито у области психолошких истраживања, у обавези су да се воде принципом да је сваки човек јединствен, те да та јединственост представља неприкосновену вредност према којој се са пуним уважавањем треба и опходити.

Материјали којима се спроводи истраживање морају се чувати на адекватан и безбедан начин, а резултати истраживања приказани на начин да ни на који начин не могу компромитовати или угрозити личност појединца.

Одговорност, у смислу претходног става овог члана, преузима истраживач коме Комисија за етичност истраживања изда потврду о учешћу у истраживању или научном пројекту у који ће бити укључено и истраживање.

Комисија за етичност истраживања

Члан 16

Комисија за етичност истраживања Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић има седам чланова и то:

- четири члана из редова наставника који имају професорска звања (доцент, ванредни или редовни професор) из области које се проучавају на Факултету и заснован радни однос на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић,
- продекан за научноистраживачки рад и продекан за наставу
- декан.

Декан, продекан за научноистраживачки рад и продекан за наставу су чланови по положају, а преостала четири члана се именују на предлог руководиоца студијских програма. Мандат у Комисији за етичност истраживања траје три године, са могућношћу поновног избора.

Мандат члана Комисије може престати и раније: на лични захтев члана, престанком радног односа на Факултету или у другим оправданим случајевима.

Комисија за етичност истраживања одлучује о захтевима за спровођење психолошких истраживања и истраживања у другим областима које се изучавају на Факултету, а која за учеснике или предмет имају људе, односно податке о личности. Људи, у овом смислу, јесу мушкарци, жене и деца.

Комисија, уколико утврди повреду етичности истраживања и понашање супротно захтеву који је одобрила, може покренути поступак пред Етичким одбором.

Комисија за етичност истраживања има свог председника који се бира из редова наставника и потпредседника који се бира из редова чланова по положају.

Комисију за етичност истраживања именује Наставно-научно веће.

Одлуке Комисије потписује председник Комисије, а у његовом одсуству одлуке може потписати и потпредседник Комисије.

V. НАПРЕДОВАЊЕ

Члан 17

Чланови академске заједнице – наставници, студенти и ненаставно особље имају право на неометано професионално усавршавање и напредовање, а Факултет је дужан да за то обезбеди одговарајуће услове.

Недозвољено је фабриковање/лажирање или преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа.

Чланови академске заједнице не смеју радњама и активностима које проистичу из њихових професионалних обавеза и академских дужности са собом повезана лица стављати у повлашћен положај у односу на друга лица.

Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције члана академске заједнице мора бити објективна, непристрасна и утемељена на унапред познатим и транспарентним критеријумима.

Забрањени су лобирање, протекционизам, уцене и притисци.

Сви чланови академске заједнице имају једнаке услове за напредовање.

Наставници у звању доцента, ванредног или редовног професора имају професионалну одговорност да брину о обезбеђивању подмлатка и да подстичу напредовање и осамостаљивање млађих чланова академске заједнице.

Неискуство академског подмлатка се не сме злоупотребљавати.

VI. ЈАВНО ИСТУПАЊЕ

Члан 18

Чланови академске заједнице имају право на јавно иступање и слободу изражавања, укључујући и наступе пред публиком и у средствима јавне комуникације, као и на слободно изражавање личних ставова у штампаним и електронским медијима.

Чланови академске заједнице не могу користити обележја Факултета за изношење својих личних ставова, уколико то истовремено нису и ставови Факултета, а уколико заступају ставове Факултета, то треба да чине с највишим етичким и професионалним стандардима.

Уколико говоре у име Факултета, чланови академске заједнице имају обавезу да уз своје име наведу и пун назив Факултета, као и да обавесте управу Факултета ради добијања сагласности.

Када наступају на научним и стручним конференцијама, наставници су обавезни да о томе обавесте Наставно-научно веће Факултета и уз своје име наведу и пун назив Факултета.

VII. ОДНОС АКАДЕМСКЕ УСТАНОВЕ И ЧЛАНОВА АКАДЕМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 19

Чланови академске заједнице треба да чувају аутономију, углед и интегритет Факултета у коме раде.

Чланови академске заједнице треба са уважавањем да се односе према другим академским установама и њиховим члановима.

Чланови академске заједнице су дужни да утичу на сузбијање сваког покушаја корупције у високошколској установи и да пријаве сваки такав случај, у складу са законом и правилником о поступку унутрашњег узбињивања.

Сви видови експлоатације чланова академске заједнице су забрањени, а нарочито финансијска, емотивна, социјална и економска експлоатација.

Сваки притисак на чланове академске заједнице који би водио узнемиравању или угрожавању мирног уживања права је недозвољен.

Чланови академске заједнице су дужни да савесно управљају пословима и са дужном пажњом користе ресурсе Факултета.

VIII. УТВРЂИВАЊЕ НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

Члан 20

Поступак утврђивања неакадемског понашања примењује се на плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање, тражење или примање поклона, нерегуларно испитивање, сукоб интереса, привилеговање, лажно пријављивање и неетично понашање члана органа и у осталим случајевима у складу са овим кодексом.

Мере изречене за неакадемско понашање не ослобађају учиниоца евентуалне одговорности по законским прописима о заштити ауторских права и права интелектуалне својине, као и по другим основама.

Остале повреде Кодекса санкционишу се према општем акту Факултета.

Члан 21

У поступку утврђивања неакадемског понашања учествују:

- 1) Етички одбор
- 2) Стручни орган Факултета
- 3) Стручна комисија
- 4) Орган пословођења

Сви учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања дужни су да поштују етичке стандарде предвиђене овим кодексом, а у случају повреде тих стандарда подлежу мерама прописаним за повреду Кодекса.

Чланови Етичког одбора, Стручне комисије и Комисије за професионалну етику не могу бити лица којима је изречена нека од мера за повреду овог кодекса, нити смеју бити у сукобу интереса.

Члан 22

Пријава за неакадемско понашање

Пријава за неакадемско понашање подноси се директно декану. Пријава мора бити потписана и да се односи на наставника који је запослен или ангажован на Факултету.

Пријава треба да садржи основе сумње, односно доказе за оптужбе.

Пријаву за неакадемско понашање студената може поднети ментор или наставник који примети такво понашање.

По пријави даље поступа декан тако што је, без разматрања, прослеђује Етичком одбору.

Уколико се пријава односи на декана или сталног члана Етичког одбора, пријава се подноси продекану који није члан Етичког одбора. Прodeкан је, без разматрања, прослеђује Савету Факултета на даље поступање и одлучивање.

Члан 23

Етички одбор

Етички одбор чине пет чланова из реда наставника са сваког студијског програма, продекан за научноистраживачки рад и продекан за међународну сарадњу.

Чланови из реда наставника бирају се са сваког студијског програма између себе, а продекан за научноистраживачки рад и продекан за међународну сарадњу су чланови по положају.

Чланове Етичког одбора именује Наставно-научно веће Факултета у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог кодекса. Мандат изборних чланова Етичког одбора је износи три године, а мандат чланова по положају док им траје функција на коју су узабрани.

Члан Етичког одбора може бити разрешен из оправданих разлога.

У случају престанка мандата члана Етичког одбора, Наставно-научно веће дужно је да у року од 30 дана од дана престанка мандата именује новог члана.

Етички одбор има председника. Председник је по звању и годинама најстарији члан Етичког одбора.

Етички одбор одлучује већином од укупног броја гласова.

Седнице Етичког одбора заказује и води председник. О току седнице се води записник.

Члан 23

Надлежност Етичког одбора

Етички одбор је надлежан да:

- одлучује по захтевима из овог кодекса,
- одлућује о захтевима за утврђивање повреде Кодекса учињене од стране декана, запослених на Факултету и студената, осим повреда чл. 15 и 16 овог кодекса,
- прати развој етичких стандарда у земљи иностранству,
- предлаже измене и допуне Кодекса и
- друге послове предвиђене Кодексом и другим општим актима Факултета, односно Универзитета.

Члан 24

Етички одбор – начин рада

На основу стручног мишљења Стручне комисије и писаног изјашњења лица за које постоји основана сумња да се неакадемски понашало, Етички одбор у року од 15 дана од дана достављања мишљења саставља извештај и са мишљењем га доставља органу пословођења Факултета.

Етички одбор може да органу пословођења упути образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Уколико Етички одбор утврди да није било повреде академског интегритета и да се пријава претежно заснива на неистинитим наводима, односно да садржи шиканирајуће елементе, покренуће поступак утврђивања одговорности акузатора.

Пред Етичким одбором поступак се може водити за све чланове акдемске заједнице Факултета, односно за наставнике, ненаставно особље и студенте Факултета за које се утврди неакадемско понашање.

Извештај Етичког одбора орган пословођења доставља Наставно-научном већу ради одлучивања.

Наставно-научно веће доноси одлуку по извештају на првој наредној седници.

На основу одлуке Наставно-научног већа, којом је утврђено неакадемско понашање, орган пословођења у року од 15 дана изриче меру за повреду Кодекса.

Члан 25

Мере

Изрицање мера представља израз неслагања академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем.

Мере имају за циљ, пре свега, ограђивање Факултета од наведеног понашања, као и упућивање поруке најширој јавности да су такви облици понашања непримерени чланови академске заједнице.

За повреду Кодекса изричу се:

- 1) Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања;
- 2) Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања.

Члан 25а

Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања су:

- оглашавање дипломе о стеченом називу доктора наука ништавом у случају коначне одлуке којом је утврђено да докторска дисертација није резултат оригиналног научног рада. Сходно се примењује и поступак у односу на мастер рад или дипломски рад;
- одузимање наставничког, односно сарадничког звања у случају ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произилази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом, односно ако се утврди да радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају резултат неакадемског понашања. Поступак одузимања звања покреће орган пословођења, а спроводи се на начин који је предвиђен за стицање звања;
- коначна одлука о мери за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања објављује се на седници Наставно-научног већа и Савета Факултета, као и на веб-страници Факултета и Универзитета.

Члан 25б

Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања су:

- опомена,
- јавна опомена,
- јавна осуда,
- суспензија.

Облик мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања одређује се у зависности од тежине утврђене повреде, штете која је нанета угледу Факултета, активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху

отклањања повреда Кодекса и процене да ће изречена мера довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса.

О облику мере за повреду Кодекса у виду мање повреде или немарног односа према обавези коректног академског понашања одлучује Наставно-научно веће. Одлука мора садржати образложење због чега се одређено понашање сматра мањом повредом или немарним односом, а не неакадемским понашањем.

Опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса у виду писаног упозорења, без објављивања, и уноси се у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници Наставно-научног већа и на седници Савета и уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна осуда се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници Наставно-научног већа и на седници Савета Факултета, као и на веб-страници Факултета, а уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Суспензија се изриче учиниоцу повреде Кодекса, који након изречених мера опомене, јавне опомене или јавне осуде понови неакадемско понашање. Одлука о суспензији и трајању суспензије доноси се на заједничкој седници Савета, Наставно-научног већа и декана Факултета.

О свим изреченим мерама евиденцију води Факултет.

Члан 26

Стручна комисија

Стручна комисија броји пет чланова и чине је:

- два члана из одговарајуће или блиске уже научне области, која именује стручни орган Факултета,
- један члан кога именује орган пословођења Факултета а који нема заснован радни однос на Факултету,
- један члан кога именује Универзитет, а који није запослен на Факултету.

Стручна комисија се образује по пристиглом захтеву који се упућује декану Факултета. Након што прими захтев и размотри га, декан се обраћа Етичком одбору који је задужен да предложи чланове Комисије.

Решење којим се утврђује састав Стручне комисије доноси декан.

Стручна комисија поступа у конкретном, појединачном случају и образује се за тај случај. По окончању поступка у конкретном случају, Стручна комисија се распушта.

Члан Стручне комисије не може бити лице које је у сукобу интереса, као ни наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за одбрану, потписници званичних извештаја, као ни акузатор.

Стручна комисија може вршити процену оригиналности непосредним утврђивањем или узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену, односно коришћену грађу и слично).

Члан 27

Жалба

Лице против којег је изречена мера и подносилац захтева могу у року од 15 дана од дана пријема одлуке поднети жалбу Комисији за професионалну етику.

Чланови Комисије за професионалну етику не могу бити у сукобу интереса.

Приликом разматрања жалбе, Комисија за професионалну етику може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

У року од 60 дана од дана пријема жалбе, Комисија за професионалну етику доноси одлуку којом потврђује или преиначује првостепену одлуку, или је поништава и враћа на поновно одлучивање.

Одлука Комисије за професионалну етику мора бити образложена.

Одлука Комисије за професионалну етику доставља се жалиоцу, декану, Савету Факултета и по потеби Универзитету.

Одлука Комисије за професионалну етику је коначна.

У случају појављивања нових чињеница, Етички одбор може покренути обнову поступка.

Члан 28

Комисија за професионалну етику

Комисију за професионалну етику формира Наставно-научно веће у року од 30 дана од дана ступања на снагу Кодекса.

Комисија има пет чланова и чине је:

- два члана из редова наставника
- један члан из високошколске јединице ван седишта
- један члан из редова ненаставног особља Факултета
- један члан из редова студената

Високошколска јединица ван седишта може предложити свог члана из редова наставног или ненаставног особља. Наставнике чланове предлажу руководиоци студијских програма, члана ненаставног особља бирају међусобно чланови ненаставног особља, а члана студента предлаже продекан за наставу.

Мандат чланова Комисије за професионалну етику износи три године са могућношћу поновног избора.

Комисија за професионалну етику доноси одлуке већином од укупног броја гласова.

О току седнице води се записник.

Члан 29

Одредбе овог кодекса примењују се и на све започете поступке и накнадно откривене случајеве неакадемског понашања.

Одредбе овог кодекса примењују се и у складу са Правилником о поступку узбуњивања и Правилником о дисциплинској одговорности запослених на Факултету.

Члан 30

Овај кодекс ступа на снагу даном свога доношења, а истога дана престаје да важи Кодекс о академском интегритету број 49/17 од 24. 02. 2017. године.

Кодекс професионалне етике и правила понашања на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић објављује се на веб-страници Факултета.

Проф. др Јасмина Недељковић
председник Наставно-научног већа

